

hølb; men paa saadant Maade opholder der sig overalt et vist Antal, og sjøndt de maaskee kun sjældent komme i Kirken, skal der dog være Plads til dem der. Der er Sogne, hvor der hvert Aar, f. Ex. i Sommertiden, kommer et vist Antal Arbejdere, som dog ikke have fast Ophold der; men naar dette gjentager sig, at der hvert Aar kommer en heel Deel Mennecker til Sognet, bør de have Plads i Kirken. Jeg troer, at Endringsforslaget er at foretrække for Udvalgets Underendringsforslag.

Mosenørn: Jeg maa maaskee bemærke, at det omtalte Endringsforslag muligt vil passe mindre godt i Paragraphen, men det er mig ikke magtpaaliggende, hvilket der foretrækkes. Jeg haaber, at det Hele falder bort med Paragraphen. Med Hensyn til hvad den høitærede Minister fibst udtalte, vil jeg tillade mig at gjøre en Bemærkning. Han sagde, at dette Spørgsmaal om man skaffede Plads i Kirken berøved, at man anbragte Pulpiturer eller maatte gjøre Tilbygninger, kun havde Betydning for Kirkeieierens Komme. Men jeg troer, at det i og for sig gjør en stor Forskjel. Jeg finder det billigt, at Kirkeieieren skal skaffe Plads, forsaavidt det kan skee ved Forandringer indenfor Murene. Det kan maaskee føres ind under det Udtryk, der jævnlig findes i Skjøderne, at de skulle holde Kirkerne ved Magt og Rige. Derimod seer jeg ikke, hvorledes man paa disse Ord og den øvrige Lovgivning kan bygge den Paastand, at Kirkeieierne skulle være forpligtede til at opføre heelt nye Bygninger, hvad enten det er Tilbygninger eller Annexkirker. Naævnlig det Sidste gjør det klart, at man strengt taget ikke kan forlange en Tilbygning, idet Lovudkastet, som det kom fra Regjeringen, bestemte, at Forpligtelsen med Hensyn til Annexkirker skulde have et mindre Omfang. Skal Forpligtelsen udvides til at skaffe Plads ved at bygge til sin Kirke, seer jeg ikke, hvorfor man ikke med samme Røie skulde udvide Fordringen til at opføre en heel ny Kirke, naar der ikke er Plads i den gamle. Derfor troer jeg, at Sagen i og for sig har en forskjellig Betydning ikke blot for Kirkeieierens Komme, den har ogsaa i selve sin Natur en forskjellig Betydning.

**Ministeren for Kirke- og Under-
visningsvæsenet:** Det er netop det, at naar der staar, at han skal holde Kirken ved Magt, forstaaer jeg berøved, at Kirken altid skal kunne magte Kirkegængerne, det vil sige, kunne rumme dem. Kirken er ikke ved Magt, naar Kirkegængerne ikke kunne finde Plads i den, faaer den afmægtig. Hvis mit Endringsforslag bliver vedtaget, bliver Spørgsmaalet aldeles urørt og overladt til Domstolens Afgjørelse. Det skal være mig en Glæde at kunne faae fat paa en Kirke, hvor der ikke er Plads; thi jeg længes efter at faae Spørgsmaalet afgjort.

Ordføreren: Kirkeieierens Forpligtelse til at udvide Kirken har Udvalget fundet tvivlsom, da man har troet, at han efter Skjøderne var pligtig til at vedligeholde og ikke til at udvide. Dette var i det oprindelige Udkast sat som vist og afgjort, saa at dette vigtige Eieendoms-spørgsmaal var ved Loven bleven afgjort, sjøndt Udvalget og mangfoldige Andre vare af den Formening, at det ikke kunde paa lægges dem. Udvalget stillede derfor sit Forslag, som bevarede Uvissheden og henstillede det til Domstolene. Naar den høitærede Minister ønsker, at Forslaget skal udgaae, da er det allerede erklæret, at Udvalget ikke holder paa det, og jeg personlig kan naturligvis ikke holde paa det, da jeg ikke ønsker at gjøre Kirkeieierens Forpligtelse lettere, kun at de ikke blive gjort vanskeligere, end de virkelig ere. Naar der er opponeret imod Udtrykket „Bosiddende“, maa jeg gjøre opmærksom paa, at Udvalget slet ikke havde Andet til Hensigt dermed end at tilkjendegive, at der kun fordrødes Plads for Sognets Kirkegænger. Nu har man hørt, at det kunde forklares saaledes, at det var dem, der selv havde Bopæl, altsaa bosiddende Familier. Saa imødefom man dette ved at sige nei, vi have meent dem, der have fast Ophold, altsaa ogsaa Thende. Nu kommer man og siger, at det ogsaa skal indbefatte Dagleiery. Jeg negter naturligvis ikke, at de Dagleiery, der høre Sognet til, ogsaa bør komme ind derunder, men i saa Fald have de naturligvis ogsaa fast Ophold i Sognet, naar de have fast Arbeide der. Men have de Domicil andre